

Alexander Schmid-Hendry (1924-2001)

Alexander Schmid ei naschius ils 22 da settember 1924 ella biala ucliva da Zarcuns. Ses geniturs ein stai Sep Antoni Schmid e la mumma Maria Ursula naschida Monn. Igl Alexander ei carschius si a Zarcuns ensemens cun tschun frars e treis soras; numnademain il Felici, Vigeli, Teofil, Maria Onna, Luis, Ursulina, Martin e Paulina.

Leu a Zarcuns ha Alexander passentau ina biala affonza el ravugl d'ina buna famiglia. La scola primara ha el frequentau a Sedrun e la secundara a Camischolas. Demai ch'ils geniturs fagevan il pur, eisi stau da segidar leu nua ch'ei fageva d'engraue. Aschia ha el sco giuven buob gidau a far il pur, pertgirau vadials e la stad ius incuntin ad alp.

Igl onn 1938/39, cu l'uiara mundiala ei rutt'ora, ha igl Alexander sco giuven mattatsch, luvrau ella Val Maighels tiel militer, gidau siu frar sco vier ed el puesser. Muort l'uiara ha Alexander saviu entscheiver pèr cun 18 onns a far igl emprendissadi da calger a Trimmis. Suenter la terminaziun digl emprendissadi ha el lu luvrau sco calger a Schänis e Bonaduz. El tuorna lu a Sedrun e fa vier per siu frar ch'era vegnius malsausa.

Igl onn 1950 ha el mess si atgna fatschenta a Sedrun sil plaz Cadruvi. En Tujetsch fuvan lu plirs calgers e la lavur va anavos e sforza el da bandunar la val. El serenda a Paspels; mo era leu anfla el buca igl avegnir sco calger, cunquei che grondas fabricas cun modernas maschinas produceschan calzers da bienmarcau en abundonza.

Il matg 1953 meina igl Alexander la giuvna Luisia, nata Hendry, agl altar da nozzas. Dieus benedescha la ventireivla letg cun treis affons, duas feglas, la Gertrud e l'Ines ed il fegl Norbert. En quei temps vegn la veta dils dus conjugals umbrivada cun ina sventireivla frida. La Luisia, sia zun carezada dunna, survegn ina malsogna nuncurabla. Ord quella raschun e sin cussegli dil miedi retorna el igl onn 1964 cun sia famiglia a Sedrun/Gionda. Per l'entschatta lavura el tiel quinau Vigeli Hendry, allura tier la stampa Condrau a Mustér e silsuenter 16 onns tier l'Ovra electrica Tujetsch.

Gia da pign ensi ha igl Alexander adina gudiu las muntognas ed ils cuolms. Esser sin in cuolm ault muntava per el libertad e beadianscha nundetga. Mo era gl'unviern eis el adina staus activs, seigi quei cun ir cun skis ni pli tard far cuorsa liunga. Cun varga 50 onns ha el fatg 10 onns mintg'onn la "Tuatschina".

Duront ils onns tier l'Ovra electrica ha igl Alexander, sper il luvrar, tgirau sia dunna e fatg tut il percasa sur biars onns ora. Mai eis el selamentaus e mai ha el dau si sia speronza e fidonza en Diu. Cun 59 onns ha el dau si la plaza, per saver tgirar cumpleinamein sia dunna e quei entochen la mort dalla carezada Luisia igl onn 1991.

Sulegl, legria e grond plascher han segiramein beadias e beadis fatg ad el. Ils davos onns eis el selegraus dad ir a pesca cun siu fegl, sia brit, sco era cun ses biars collegas da pesca. Igl ir a pesca era segiramein sesviluppaus tier in hobby preferiu pigl Alexander. Bia gadas ha el pescau giu'l lag dalla ORA a Sedrun e savens cun grond success.

Plinavon ha el giu legreivlas spassegiadas cun ses amitgs. Savens han ins era saviu observar co igl Alexander ha battiu las faultschs dad enzacons vischins; qui ch'el fageva cun ina gronda perfecziun e talent.

Alexander cul pesch grond , peisa 1.970 kg

Nunspitgadamein vegn era igl Alexander attaccaus d'ina malsogna maligna e nauscha. Igl Alexander, enconuschent bein avunda il suffrir e pitir, ha era priu il buordi e purtau cun grondezia. La malsogna meina el alla sava dalla veta, la mort. Il di da sepultura vegn el accumpignaus da ses cars ed enconuschents, da vischinas e vischins sin siu davos viadi el santeri da s.Vigeli. Ad el la meritada pasch unida cun in engraziel per siu prestau pils ses e per la cumionanza.

Norbert Schmid

Alexander vid
batter la faultsch

